

Kostpolicy för Lemlands kommuns barnomsorg, grundskola och fritidshem

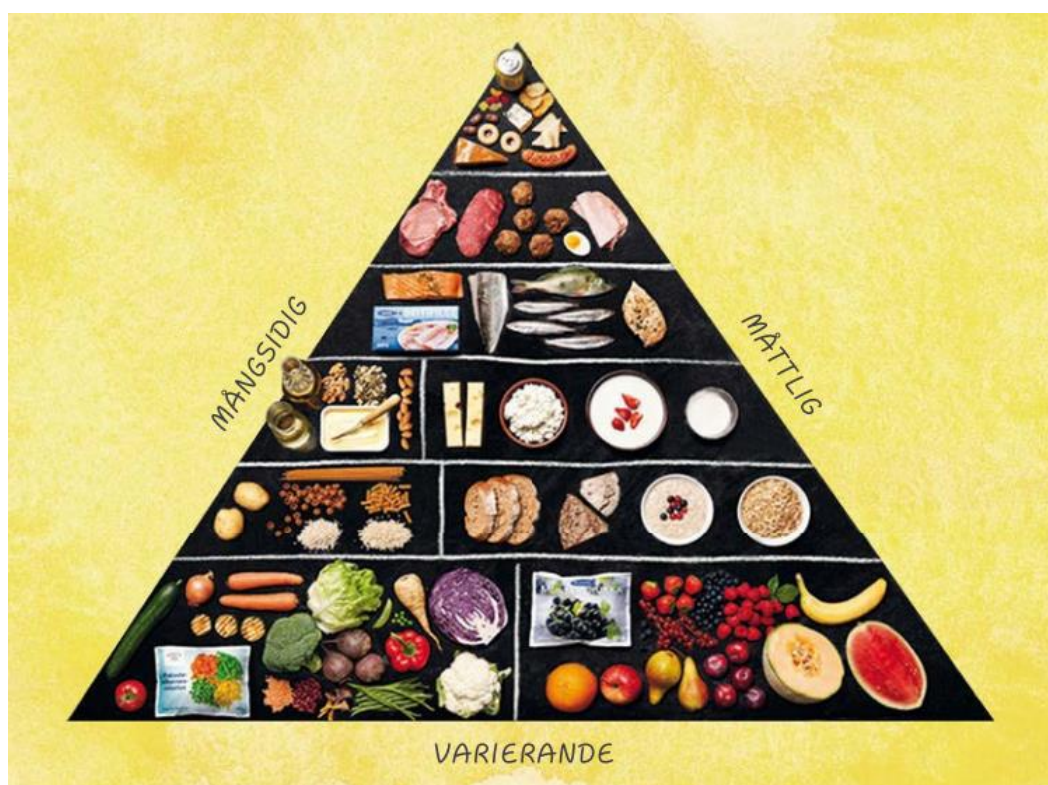

Bild: Kosttriangeln, *Tillsammans kring matbordet*- kostrekommendationer till barnfamiljer, Institutet för hälsa och välfärd 2019

Antagen av Utbildningsnämnden i Lemland den 25.3.2025

1 Bakgrund

Kostpolicyn är avsedd för måltider inom barnomsorg, grundskola och fritidshem i Lemlands kommun. Policyn gäller således barn, elever och personal.

Enligt 5 kap. 27 § landskapslag (2020:32) om barnomsorg och grundskola ska ett barn som deltar i daghemsverksamheten och fritidshemsverksamheten erbjudas en hälsosam och lämplig kost som fyller barnets näringsbehov. Enligt 12 kap. 63 § ska skolelever under varje arbetsdag få en fullvärdig måltid samt, om arbetsdagens längd kräver det, ett mellanmål. Måltiden och mellanmålet ska vara näringsmässigt väl sammansatta och tillräckliga, ändamålsenligt ordnade och övervakade samt avgiftsfria för eleverna.

Måltider och mellanmål ska planeras utgående från barnet så att en regelbunden måltidsrytm säkras. Barn i daghemmen serveras de måltider och mellanmål som normalt skulle höra till tidpunkten i fråga.

Vid planerandet av måltider kan kökspersonalen ta hjälp av de näringsrekommendationer som ges ut av Livsmedelsverket och anpassa dessa till den egna verksamheten.

2 Specialkost

På daghem och i grundskolor serveras samma mat till alla om vårdnadshavaren inte har lämnat ett läkarintyg över specialkost. Samma regel gäller personalen.

Undantag för laktosintolerans där det räcker att vårdnadshavare meddelar köket.

Läkarintyg krävs vid medicinsk orsak, så som till exempel påvisad allergi mot basnäringsämnen, allvarliga allergiska reaktioner eller bestående sjukdom, i enlighet med ÅHS riktlinjer för "Läkarintyg för specialkost i skolor och dagvård". Läkaren ska motivera behovet av specialdiet. Läkarintyget lämnas till klasslärare/daghemspersonal/köksansvarig.

Läkarintyget ska uppdateras och lämnas in på nytt **vartannat år** vid läsårsstart. Detta gäller dock inte för sjukdomar som kräver bestående kostbehandling, som till exempel diabetes eller celiaki.

Om barnet inte gör anspråk på sin specialkost eller anpassade måltid under två veckor utan att meddela frånvaro ska kosten upphöra. Köket informerar ansvarig föreståndare eller rektor. Därefter serveras normalkosten.

2.1 Vegetarisk kost

Vegetarisk kost följs minst en termin åt gången. Det måste framgå hurudan typ av vegetarisk kost man äter. Vegankost eller levande föda serveras inte. Vi utgår från en lakto-ovo-vegetarisk kost. Den vegetariska kosten har samma protein-kolhydratbalans som blandkosten.

2.2 Konsistensanpassad kost för barn med särskilda behov

Om ett barn har ett sådant tillstånd att det inte går att äta den mat som serveras kan personalen tillsammans med vårdnadshavaren komma överens om vad barnet kan äta utan svårigheter.

2.3 Selektivt ätande

Anpassade måltider serveras till följd av inlämnat intyg från läkare alternativt rekommendationer från en dietist. En kontinuerlig dialog förs mellan vårdnadshavare och den köksansvarige för att erbjuda rätt kost. Målet är att på sikt öka variationen i kosten.

2.4 Specialkost av etiska eller religiösa skäl

Specialkost av etiska och religiösa skäl serveras, förutom kött som beretts enligt religiösa ritualer (halal, kosher). Det erbjuds endast måltider som innehåller livsmedelskomponenter förenliga med rikets normvärden för slakt och beredning. Vegetarisk kost serveras om man följer halal eller kosher.

Material som agerat underlag för kostpolicyn:

Landskapslag (2020:32) om barnomsorg och grundskola

Tillsammans kring matbordet – kostrekommendationer till barnfamiljer, Institutet för hälsa och välfärd andra reviderade upplagan 2019

Ålands hälso- och sjukvårds rekommendationer gällande läkarintyg för specialkost i skolor och dagvård, daterad 30.9.2016